Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive Sveta 64/432/EGS glede računalniških baz podatkov, ki so del mrež nadzora v državah članicah

COM(2011) 524 konč. – 2011/0228 (COD)

in o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 1760/2000 glede elektronske identifikacije govedi in črtanja določb o prostovoljnem označevanju govejega mesa

COM(2011) 525 konč. – 2011/0229 (COD)

(2012/C 43/14)

Poročevalec: **g. BRICHART**

Svet in Evropski parlament sta 14. in 20. septembra 2011 oziroma 13. septembra 2011 sklenila, da v skladu s členom 43 Pogodbe o delovanju Evropske unije Evropski ekonomsko-socialni odbor zaprosita za mnenje o naslednjih dokumentih:

Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive Sveta 64/432/EGS glede računalniških baz podatkov, ki so del mrež nadzora v državah članicah

COM(2011) 524 konč. – 2011/0228 (COD)

in

Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 1760/2000 glede elektronske identifikacije govedi in črtanja določb o prostovoljnem označevanju govejega mesa

COM(2011) 525 konč. – 2011/0229 (COD).

Strokovna skupina za kmetijstvo, razvoj podeželja in okolje, zadolžena za pripravo dela Odbora na tem področju, je mnenje sprejela 21. novembra 2011.

Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje sprejel na 476. plenarnem zasedanju 7. in 8. decembra 2011 (seja z dne 7. decembra) s 180 glasovi za, 3 glasovi proti in 9 vzdržanimi glasovi.

1. **Sklepi in priporočila**

1.1 EESO se zaveda velikih prizadevanj govedorejskega sektorja, da si po krizi zaradi „bolezni norih krav“ (BSE, bovina spongiformna encefalopatija) znova pridobi zaupanje potrošnikov.

1.2 Vzpostavljeni sistem identifikacije in registracije govedi zagotavlja preglednost in sledljivost s precejšnjo natančnostjo in odzivnostjo.

1.3 Ta sposobnost za lokalizacijo in identifikacijo živali je tudi pomemben pripomoček v boju proti nalezljivim boleznim.

1.4 Vendar pa izvajanje različnih tehnik pomeni veliko finančno obremenitev sektorja.

1.5 Precejšnjo pomoč na tem področju bi lahko prizadetim prinesel tehnološki napredek, dosežen po letu 1997, zlasti elektronska identifikacija.

1.6 Vendar pa opažamo, da neposredni stroški in koristi teh tehnik niso enakomerno porazdeljeni po vsej verigi proizvodnje hrane: stroške imajo predvsem kmetje, akterji iz drugih členov verige pa žanjejo večino finančnih koristi.

1.7 Zato bi bilo po mnenju EESO primerneje, če sistem elektronske identifikacije za govedo ne bi bil obvezen na evropski ravni, saj ni prav verjetno, da bo trg poplačal visoke stroške tovrstne tehnologije. Poleg tega tudi potrošnikom ne prinaša dejanske dodatne koristi.

1.8 Če pa se v neki državi članici vsi akterji verige proizvodnje hrane strinjajo z uvedbo tega sistema, je treba predvideti možnost, da ga ta država članica na svojem ozemlju razglasi za obveznega.

1.9 Obenem EESO meni, da je treba govedorejcem dati možnost, da se prostovoljno odločijo za elektronsko identifikacijo.

1.10 Da bi se izognili vsakršnemu izkrivljanju konkurence, ki bi lahko ogrozilo skupni trg, bi država, ki je identificiranje razglasila za obvezno, morala sama poskrbeti za to, da živali ob vstopu na njeno ozemlje dobijo elektronske identifikatorje.

1.11 EESO poleg tega meni, da bi morale vse elektronske znamke zaradi poenotenja praks uporabljati enako tehnologijo. Zato jih je nujno uskladiti z mednarodnimi standardi.

1.12 EESO se zato na splošno strinja s predlogom Komisije, vendar pod pogojem, da se posebna pozornost nameni dobremu delovanju skupnega trga in posledicam za različne člene verige.

1.13 Glede prostovoljnega označevanja govejega mesa EESO ne nasprotuje črtanju določb EU, če bodo vsi akterji lahko na etiketah navedli dodatne informacije, ki se jim zdijo pomembne.

2. **Ozadje**

2.1 Uredba (ES) št. 1760/2000 določa, da mora vsaka država članica uvesti sistem identifikacije in registracije govedi, ki zajema identifikacijo posameznih živali z ušesnima znamkama, register gospodarstva na vsakem kmetijskem gospodarstvu ter za vsako žival potni list, ki vsebuje podatke o vseh premikih in o njih poroča računalniški bazi podatkov, da ta lahko hitro sledi živalim in identificira kohorte v primeru bolezni. S tako ureditvijo naj bi dosegli povrnitev zaupanja potrošnikov v goveje meso na podlagi preglednosti in popolne sledljivosti govedi in proizvodov iz govejega mesa ter lokalizacijo in sledljivost živali za veterinarske namene, kar je ključnega pomena za nadzor nalezljivih bolezni.

2.2 Uredba je bila v sporočilu Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu z naslovom Akcijski program za zmanjševanje upravnih obremenitev v Evropski uniji navedena kot „obveznost obveščanja s posebnim pomenom v zvezi z obremenitvami, ki jih povzroča za podjetja“. V akcijskem načrtu nove strategije EU za zdravstveno varstvo živali je predvideno, da bo Komisija med uvajanjem elektronske identifikacije govedi poenostavila obveznosti obveščanja.

2.3 Ko so bila leta 1997 sprejeta veljavna pravila za identifikacijo govedi, elektronska identifikacija s tehničnega vidika ni bila dovolj razvita, da bi se lahko uporabljala za govedo. V zadnjih desetih letih pa se je znatno razvila elektronska identifikacija na podlagi radiofrekvenčne identifikacije, ki zagotavlja hitrejše in natančnejše odčitavanje posameznih kod živali neposredno v sisteme za obdelavo podatkov. Uporaba elektronskih identifikatorjev bi lahko pomagala zmanjšati upravno obremenitev in opravila glede papirne dokumentacije, na primer kadar se register gospodarstva vodi v računalniški obliki. Poleg tega bo hitrejši in zanesljivejši sistem omogočil hitrejše in natančnejše odčitavanje v primerjavi s klasičnimi ušesnimi znamkami, kar bo olajšalo postopek poročanja o premikih živali osrednji bazi podatkov ter zagotovilo boljšo in hitrejšo sledljivost okuženih živali in/ali okužene hrane.

2.4 Elektronska identifikacija je bila v EU že uvedena za več živalskih vrst. Več držav članic EU se je odločilo, da bodo začele prostovoljno izvajati elektronsko identifikacijo govedi. Ker ni usklajenih tehničnih standardov na ravni EU, bi se lahko v različnih državah uporabljale različne vrste elektronskih identifikatorjev in čitalcev z različnimi frekvencami za radiofrekvenčno identifikacijo. Ta pristop bi verjetno vodil k pomanjkanju usklajenosti, kar bi ogrozilo elektronsko izmenjavo podatkov, koristi sistemov za elektronsko identifikacijo pa bi bile izgubljene.

2.5 V oceni učinka je bilo ugotovljeno, da bi prostovoljna uvedba elektronske identifikacije govedi kot orodja uradne identifikacije zagotovila akterjem dovolj časa, da se seznanijo s tem sistemom. Obvezno izvajanje elektronske identifikacije pa bi lahko imelo negativne ekonomske posledice za nekatere nosilce dejavnosti.

2.6 Uredba (ES) št. 1760/2000 predvideva tudi prostovoljni sistem označevanja govejega mesa, glede katerega Komisija navaja pomanjkljivosti, povezane z nesorazmerno upravno obremenitvijo in stroški ter neenotno uporabo sistema v vseh državah članicah.

3. **Predlogi Komisije**

3.1 Predlog Komisije (COM(2011) 525 konč.) upošteva rezultate posvetovanj, ki so potekala z zainteresiranimi stranmi, in rezultat ocene učinka. Komisija predlaga uvedbo elektronske identifikacije goveda na prostovoljni osnovi. V okviru te neobvezne ureditve:

— bi bilo mogoče govedo identificirati z dvema običajnima ušesnima znamkama (trenutni sistem) ali z eno običajno vidno ušesno znamko in enim elektronskim identifikatorjem, ki je v skladu z usklajenimi standardi EU;

— državam članicam EU je zagotovljena tudi možnost, da se na svojem nacionalnem ozemlju odločijo za obvezno ureditev.

3.2 Zaradi stroškov in prekomerne upravne obremenitve predlog razveljavlja obveznost obveščanja o uporabi dodatnih informacij v sistemu prostovoljnega označevanja.

3.3 Namen predloga je Uredbo (ES) št. 1760/2000 tudi uskladiti s Pogodbo o delovanju Evropske unije.

3.4 Zaradi predlaganega sistema elektronske identifikacije govedi je treba spremeniti tudi Direktivo Sveta 64/432/EGS glede računalniških baz podatkov, ki so del mrež nadzora v državah članicah. Med elementi za računalniške baze podatkov, ki jih določa Direktiva 64/432/EGS, ni elektronskih sredstev za identifikacijo. Zato sta predloga COM(2011) 524 konč. in COM(2011) 525 konč. predstavljena v enem zakonodajnem svežnju.

V Bruslju, 7. decembra 2011

Predsednik
Evropskega ekonomsko-socialnega odbora
Staffan NILSSON